

EMKVR
2021-2027

Euroopan unionin
osarahoittama

Terve kala -kirjan päivitys ja kalojen hyvinvointi

Anna Maria Eriksson-Kallio, Ruokavirasto

Työpaketti 2.1

Terve Kala -kirjan päivitys ja kalojen hyvinvointi

- **Mitä on hyvinvointi?**

- Hyvinvointi on laaja käsite. Siihen sisältyvät muun muassa eläimen fyysinen ja psyykinen terveys, normaali kasvu, sekä hyvä hoito ihmisen huostassa oleville eläimille.
- Eläinten hyvinvoinnin kulmakivet ovat hyvä ruokinta, lajinmukainen kasvatusympäristö, hyvä terveys ja mahdollisuus lajinmukaiseen käyttäytymiseen.
- Nykykäsitys: eläimen hyvinvointi on **eläimen kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta**. Kokemus hyvinvoinnista voi vaihdella hyvästä huonoon.

Euroopan unionin
osarahoittama

Eläinten hyvinvoinnin huomioiminen on tätä päivää – ja huomista!

- Eläinten hyvinvoinnin merkitys yhteiskunnallisessa diskurssissa kasvaa koko ajan, mutta kalojen hyvinvointia ei kuitenkaan tähän asti ole pidetty yhtä tärkeänä kuin esim. nisäkkäiden – nyt tähän on tapahtumassa muutos.
- Eläinten hyvinvointitutkimus on tuonut viime vuosina runsaasti uutta tietoa muun muassa eläinten aisteista, tunteista, kognitioista ja kivusta.
- Tiedoissamme on kuitenkin vielä paljon puutteita. Tietämys tuotantoeläimistä ja niiden hoidosta ja tarpeista on usein heikkoa, ja etenkin kalojen kohdalla tämä tieto on hyvinkin niukkaa.

Euroopan unionin
osarahoittama

Työpaketti ”2.1 Kalojen hyvinvointi” sisältää

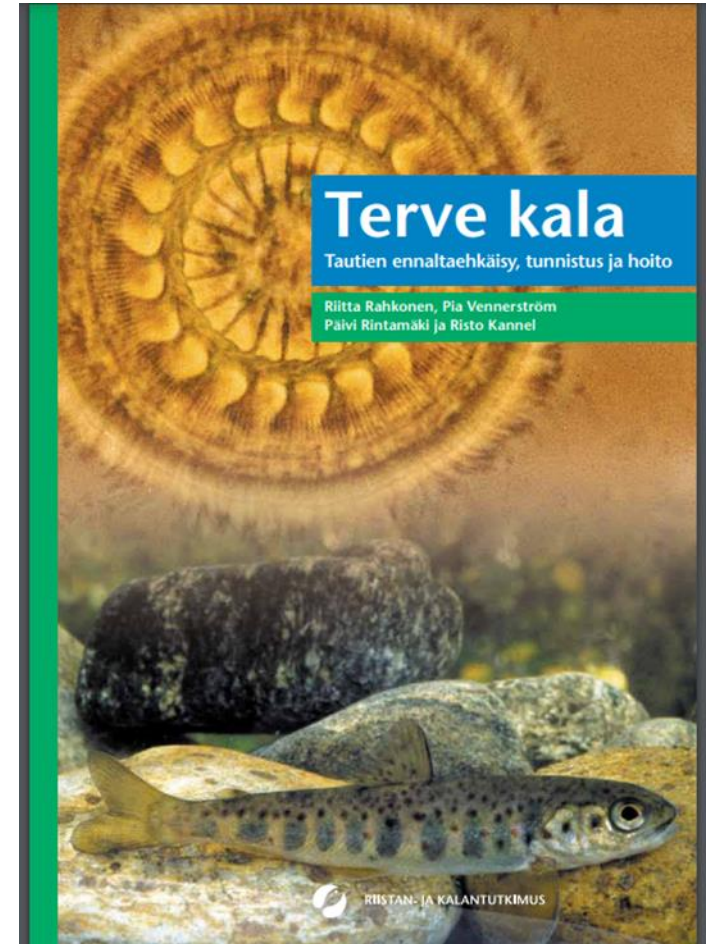
- **Tärkeiden ongelmakohtien määrittely:** tulevassa Kalojen hyvinvointiohjelmassa tullaan määrittämään kansallisia kalojen hyvinvoinnin kannalta merkittäviä aiheita sekä toimenpide-ehdotuksia joita pyritään viemään eteenpäin tässä työpaketissa
- **Terve kala -kirjan päivityksen** v 2024 aikana (editori Satu Viljamaa-Dirks Ruokavirastosta)
- **Koulutusta:** Kalankasvatuslaitosten kalaterveysvastaavien sekä hoitavien eläinlääkäreiden hyvinvointikoulutus, vuotuiset Kalaterveyspäivät ym.
- Työryhmä: **Ruokavirasto** (Tiina Korkea-aho, Anna Maria Eriksson-Kallio, Jenni Westerback), **Luke** (Susanna Airaksinen, Jouni Vielma), **Ammattiopisto Livia** (Antti Forsman, Outi Kaski-Laakso), **Turun Yliopisto** (Katja Anttila)

Euroopan unionin
osarahoittama

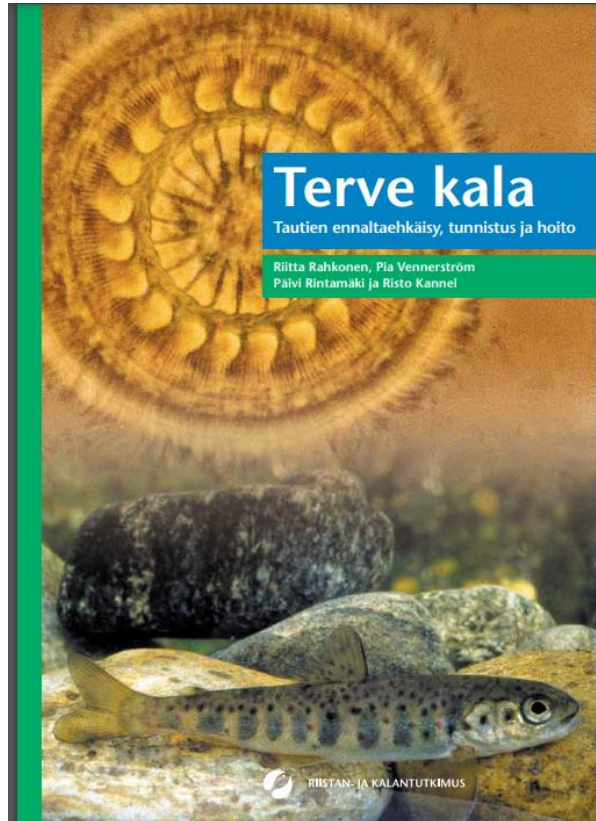
Terve kala -kirjan uudistus työn alla

- Kirja on edelleen ainoa suomenkielinen kokoomateos kalataudeista, niiden ennaltaehkäisystä, tunnistuksesta ja hoidosta!
- Kohderyhmänä kala-alan ammattilaiset kalankasvattajista valvoviin viranomaisiin sekä laitoksia hoitaviin eläinlääkäreihin
- **Uutta sisältöä:** Kalojen hyvinvointi sekä kiertovesiviljely
- **Päivityksiä** liittyen uusiin kalatauteihin sekä lainsäädännön muutoksiin koskien mm tautien luokittelua, lääkityksiä sekä sivutuotteita

Euroopan unionin
osarahoittama

Terve kala -kirja on Luken ja Ruokaviraston yhteisjulkaisu

- Ensimmäinen painos ”Terve kala – tautien ennaltaehkäisy, tunnistus ja hoito” julkaistiin vuonna 2000, päivitys vuonna 2012
- Uudistetun painoksen julkaisu vuoden 2025 alkupuolella nettiversiona

Euroopan unionin
osarahoittama

Uusiin haasteisiin vastaaminen erillisillä projekteilla

- **Suomessa laajoja kalatauti-ongelmia aiheuttavaan yersinioosiin liittyvä tutkimus:**
  - Suomen kalanviljelylaitoksilla leviävien *Yersinia ruckeri* biotyypin 2 -bakteerikantojen molekyyli-epidemiologinen ja serologinen selvitys jonka avulla tuetaan tartuntojen ehkäisyä ja hallintaa
- **Kalojen sydänterveiden kartoitus eri kasvatusympäristöissä Suomessa:**
  - Kansainvälisesti, etenkin Norjassa, on huomattu kasvatetuilla lohilla huomattavia poikkeamia sydämen morfologiassa, joilla vaikutuksia kalojen hyvinvointiin sekä lisääntyneeseen kuolleisuuteen
  - Tällä hetkellä ei ole tietoa esiintykö Suomessa kirjolohilla vastaavia ongelmia -> ennakoiva tilannekartoitus huomioiden mahdolliset maantieteelliset ja kasvatustekniset erot

Euroopan unionin
osarahoittama

KIITOS!

Euroopan unionin
osarahoittama

